

Budama

Armut yetiştiriciliğinde budama olayına fidanın alınması ile başlanır. Bu nedenle ağaçlara verilmesi düşünülen terbiye sistemleri; anacın ve çeşidin büyüme gücüne, şekline seçilen bahçe yerinin yöney ve toprak tipine, çeşidin meyve iriliğine uygulanacak olan kültürel işlemlere vb. kriterler dikkate alınarak ilk önce belirlenmelidir. Armut ağaçlarının genelinde hakim olan dikine büyüme eğilimi nedeniyle dike yakın olan budama şekillerinin verilmesi ve uygulaması daha kolaydır. Özellikle son yıllarda artan sık dikim nedeniyle bu tip sistemler daha da önem kazanmıştır. Bahçelerde en fazla uygulanan sistemlerden bazıları; **doruk dallı, değişik doruk dallı, palmet, kordon (duvar sistemi)** vb. olarak verilebilir.

HASAT VE VERİM

Armut meyveleri yeme ve hasat olumu olmak üzere iki farklı dönemde hasat edilirler. Erkenci veya yazlık çeşitler yeme olumunda hasat edilip doğrudan pazara sunulurlar. Güzlük ve kışlık çeşitler ise hasat olumunda ağaçtan toplanırlar ve belirli sürelerle olgunlaştırma odasında bekletilerek yeme olumuna getirilirler. Bu çeşitlerin gönderileceği pazarlar uzak ise bu süreler taşıma esnasında da geçirilebilir

DENİZLİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

ARMUT YETİŞTİRİCİLİĞİ

**Daha Geniş Bilgi için
İl ve İlçe Müdürlüklerimize Başvurunuz.**

 0 258 212 54 80 (4 Hat)

 0 258 212 54 87

 <https://denizli.tarimorman.gov.tr>

*Ürününüz Bol,
Kazancınız Bereketli Olsun...*

DENİZLİ

EKOLOJİK İSTEKLER

İklim: Ağaçların dinlenme döneminde -20 , -25 °C kış soğuklarına kısa süreli olarak dayandıkları bilinmektedir Armut çeşitlerin bir çoğu düzenli çiçek açabilmek için mutlaka kış dinlenme döneminde 7.2 °C 'nin altında toplam $1000 - 1500$ saatlik bir sıcaklık toplamına ihtiyaç duyarlar. Eğer bu ihtiyaçları karşılanamazsa Kaliteli meyve elde etmek için yetiştiriciliğin ılıman iklimlerde yapılması tavsiye edilir.

Toprak: Armut yetiştiriciliğinde kullanılan anaca göre değişmekle birlikte; kumlu topraktan killi toprağa kadar bir çok toprak tipinde bahçe kurulabilir. Aşırı kumlu ve kuru topraklarda meyve kalitesi bozulur.

ÇEŞİTLER

Avrupa grubu çeşitler; June Beauty, Akça, June Gold, Wilder, Mustafabey, B.P. Morettini, Coscia, Santa Maria, Dr. Jules Guyot, Starkrimson, Williams, Triumph de Vienne, Grand Champion, Beurre Bosc, Beurre Hardy, Doyenne du Comice, Ankara, Passe Crassane ve Deveci olarak sayılabilir.

Kieffer, Magness, Orient, Moonglow, Warren, Ayers, Potomac, Maxine, Tyson, Honey Sweet, Hood, Fan Stil ve Monterey çeşitleri ise **armut ateş yanıklığı** hastalığına kısmen veya dayanıklı olan çeşitler olarak bilinmektedirler.

Asya grubu çeşitler; Shinko, Shinseiki, 20 th Century, Chojuro, Magietsu, Kasui, Atago, Korean Giant, Hosui, Niitaka, Olympic, Yoinashi ve Ya Lii bu grubun çeşitlerinden bazıları olarak verilebilir.

BAHÇE KURMA

Seçilmiş olan bahçe yerinin; armut ağacının tüm isteklerini karşılayacak nitelikte ve iyi bir toprak hazırlığının da yapılmış olması şarttır. Kapama armut bahçesi kurulacağı zaman mutlaka sağlıklı, ismine doğru, aşılı ve bir yaşlı fidanların kullanılmasında fayda vardır. Anaç olarak Quince-A kullanılmış ise, ağaçlara verilmesi gereken aralık ve mesafeler, çoğu çeşitler için 3x5 m, armut çöğürü anaç olarak kullanılmış ise 5x7 m önerilmektedir. Bu aralık ve mesafeler çeşide, toprak şartlarına ve uygulanacak olan kültürel işlemlere göre değişebilir Dikim sırasında bahçede sağlıklı bir tozlanma ve dölllenme için mutlaka aynı dönemde çiçek açan çeşit karışımlarına yer verilerek bahçe kurulmalıdır.

KÜLTÜREL İŞLEMLER

Toprak İşleme

Armut bahçelerindeki toprak işleme; açık, örtülü veya yarı örtülü olarak yapılabilir. Anaç olarak ayva veya bodur gelişen diğer klonların kullanıldığı armut bahçelerinde eğer toprak işleme yapıyor ise mutlaka yüzeysel ($10 - 15$ cm) olmalıdır. Özellikle genç bahçelerde yabancı ot ilacı kullanırken dikkatli olunmalı ve ağaç gövdeleri ilacın etkisinden korunmalıdır. Aksi takdirde genç ağaçların gelişmesi bundan olumsuz etkilenir. Ağaç sürgün ve yapraklarında cüceleşme, alt bölümlerdeki meyvelerde aşırı pas, sonucunda da çürüme meydana gelir.

Gübreleme

Tüm meyve bahçelerinde olduğu gibi armut bahçelerinde de dengeli ve düzenli bir gübreleme yapmak için mutlaka her yıl toprak ve üç yılda bir yaprak analizleri yapılmalıdır. Yapılan analizlerin sonucuna göre de bahçenin gübre ihtiyacı belirlenmelidir. Verilecek olan kimyasal gübreler ağaçların taç iz düşümü içersine ama asla gövdeye ve köklere temas etmeyecek şekilde uygulanmalıdır. Bitkinin daha fazla ihtiyacı olan makro elementler hemen hemen her yıl mikro elementler ise ihtiyaca göre verilmelidir. Armutlarda demir ve bor noksanlıklarına sık rastlanmaktadır.